

SUOMEN TUKI NEPALIN OPETUSSEKTORIOHJELMALLE (SESP), 3-VAIHE, VUODEN 2021 MYÖNTÖ- JA SOPIMUSVALTUUKSISTA

Nepal kuuluu Suomen kahdenvälisen kehitysyhteistyön pitkäaikaisiin kumppanimaihin sekä edelleen myös maailman vähiten kehittyneisiin maihin. Huomattavaa edistystä on kuitenkin maanjärjestyksistä, Covid-19-pandemiasta ja poliittisesta epävakauudesta huolimatta tapahtunut. YK:n yleiskokous hyväksyi marraskuussa 2021 Nepalín graduoitumisen vähiten kehittyneiden maiden kategoriasta viiden vuoden valmisteluajalla vuonna 2026.

Opetus on yksi Suomen kolmesta pääyhteistyösektorista Nepalissa. Suomi on työskennellyt Nepalín opetussektorilla jo yli 20 vuotta parantaakseen kouluopetuksen laatua, relevanssia ja tasa-arvoa. Suomella on ollut näkyvä asema opetussektoriohjelman avunantajien ryhmässä ja merkittävä vaikutus vuoropuheluun hallituksen kanssa. Opetussektorilla yhteistyö muiden avunantajien kanssa on tiivistä ja synergiat Suomen muiden hankkeiden ja tukimuotojen kanssa vahvoja.

Nepalín uusi ja järjestyksessään kolmas opetussektoriohjelma SESP (Nepal School Education Sector Plan) on Nepalín hallituksen ja avunantajien yhdessä rahoittama, koko kouluopetusta kattava ohjelma. Ohjelma on käynnistynyt heinäkuussa 2021 ja ulottuu vuoteen 2030 asti. Kustannusohjelmointi on tehty viideksi vuodeksi. SESP on jatkoa Nepalín aikaisimmille opetussektoriohjelmille SSDP:lle (2016-2021) ja SSRP:lle (2009-2016), joita Suomi myös tuki.

Kahdessa aiemmassa sektoriohjelmassa merkittäviä tuloksia on saavutettu mm. kouluun pääsyssä ja sukupuolten välisessä tasa-arvossa. Haasteita on kuitenkin edelleen erityisesti opetuksen laadussa ja oppimistuloksissa. Uusi opetussektoriohjelma SESP pohjaa aiempien ohjelmien tuloksiin ja keskittyy erityisesti opetuksen laadun, inklusion ja opetussektorin hallinnon kehittämiseen. SESP on suunniteltu Nepalín uuden liittovaltiomallin mukaisesti ja siinä on neljä päätavoitetta:

- 1) taata tasapuolinen pääsy ja osallistuminen kaikille lapsille;
- 2) parantaa kouluopetuksen merkitystä ja laatua;
- 3) tarjota kaikille kansalaisille mahdollisuus parantaa lukutaitoa ja elinikäistä oppimista; ja
- 4) edistää ja tukea hyvää hallintoa kouluissa ja oppilaitoksissa sekä parantaa koulutuspalvelujen tarjontaa vahvistamalla koordinaatiota ja yhteistyötä Nepalín kolmen hallintotason välillä.

Ohjelmassa on lisäksi viisi läpileikkaavaa teemaa: i) koulutuksen tasa-arvo ja inklusio; ii) terveys- ja ravitsemusohjelma sekä kouluateriat; iii) tieto- ja viestintätekniikka koulutuksessa; iv) hätä- ja kriisikoulutus, ja v) koulujen fyysisen infrastruktuurin kehittäminen.

Ohjelman lopulliset höydynsaajat ja oikeudenhaltijat ovat Nepalín noin 8,2 miljoonaa koululaista esikoulusta 12. vuosiluokkaan. Lisäksi välittömiä höydynsaajia ovat kouluissa työskentelevät opettajat (320 576) sekä opetussektorin virkamiehet eri tasoilla. Sektoriohjelma tukee Nepalín

hallituksen vastuunkantoa ja kapasiteettia toimeenpanna vuoden 2015 perustuslain määräämää ilmaista perusopetusta ja toisen asteen opetusta. Osallistumisperiaatteet ovat olleet keskiössä ohjelman suunnittelussa ja Nepaliläisyyden vahva.

Nepaliläisyyden opetus-, tiede- ja teknologiaministeriö on vastuussa ohjelman toimeenpanosta. Kunnat ja provinssit ovat vastuussa varsinaisista keinoista, joilla ohjelman aktiviteetteja toteutetaan. Avunantajien yhteisrahoitusjärjestely (Joint Financing Arrangement) ja Suomen kahdenvälinen sopimus allekirjoitetaan Nepaliläisyyden valtiovarainministeriön kanssa.

Ohjelman arvioitu kokonaisbudjetti ensimmäiselle viidelle vuodelle on noin 7,2 miljardia euroa. Nepaliläisyyden valtio kattaa ohjelman kuluista noin 90%, kaikkien avunantajien arvioidun osuuden ollessa vajaa 10%. Ohjelmaa rahoittavat avunantajat ovat Aasian kehitys pankki, EU, Globaali koulutuskumppanuus, Japaniläisyyden kansainvälisen kehitysyhteistyön virasto, Maailmanpankki, Norja, Suomi, UNICEF ja USAID. Suomen rahoitusosuudeksi esitetään 19 miljoonaa euroa vuosille 2022-2026. Rahoitus katetaan kokonaisuudessaan vuoden 2021 talousarvion myöntö- ja sopimusvaltuuksista käyttösuunnitelmakohdalta 24.30.66.2.1 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö.

ESITYS

Suomen rahoitusosuudeksi Nepaliläisyyden opetussektoriohjelmalle (SESP), 3-vaihe, esitetään 19 miljoonaa euroa vuosille 2022-2026. Rahoitus katetaan kokonaisuudessaan vuoden 2021 talousarvion myöntö- ja sopimusvaltuuksista käyttösuunnitelmakohdalta 24.30.66.2.1 (Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö).